

Työeläkelaitoksille

TAKAUTUVAN TYÖELÄKKEEN MAKSAMINEN KANSANELÄKELAITOKSELLE

1. Lainmuutokset Säännökset takautuvan työeläkkeen maksamisesta Kansaneläkelaitokselle tulevat voimaan 1.11.1986. Lainmuutokset on lähetetty eläkelaitoksille tiedoksi yleiskirjeen 26/86 liitteenä. Tässä yleiskirjeessä annetaan takautuvan eläkkeen maksamiseen liittyvät menettelytapa- ja ilmoitusohjeet.

TEL 19 a §

TEL 19 a §:n uudessa 5 momentissa säädetään takautuvasti myönnettävän työeläkkeen maksamisesta Kansaneläkelaitokselle (Kela). Maksamisen edellytyksenä on, että

- eläke myönnetään takautuvasti TEL 21 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetun valituksen johdosta
- Kela on samalta ajalta maksanut eläkettä väliaikaisesti
- Kela on ilmoittanut työeläkelaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen työeläkkeen maksupäivää, että eläke on maksettava sille.

Viittaussäännösten nojalla menettely koskee myös LEL:n, YEL:n, MYEL:n, TaEL:n, RiVEL:n ja LUEL:n mukaisia eläkkeitä, myös rekisteröityjä lisäeläkkeitä.

Vastaava muutos on tehty valtion eläkelakiin (ei kuitenkaan valtion perhe-eläkelakiin) ja merimieseläkelakiin sekä tapaturmavakuutuslakiin ja sotilasvammalakiin. Muutos on tulossa myös Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesääntöön.

KEL 45 §

Kansaneläkelain 45 §:n uuden 2 momentin mukaan Kela voi maksaa väliaikaisesti lisäosaa, vaikka oikeutta lisäosassa tuloksiluettavaan eläkkeeseen tai korvaukseen ei ole lopullisesti ratkaistu. Edellytyksenä on, että mainittua etuutta koskeva muutoksenhaku on viireillä. Jos eläkettä tai korvausta tällöin myönnetään takautuvasti, Kela saa periä samalta ajalta liikaa maksamansa kansaneläkkeen lisäosan takautuvasti myönnettävästä eläkkeestä tai korvauksesta. Edellytyksenä on, että Kela on ilmoittanut vaatimuksestaan työeläke tai muulle laitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen tai korvauksen maksamista.

Viittaussäännösten nojalla Kelalla on oikeus periä takautuvasta työeläkkeestä myös liikaa maksettu perhe-eläkkeen lisäosa, rintamasotilaseläke, ylimääräinen rintamalisä ja asumistuki.

2. Lomake tietojen välittämistä varten

Työeläkelaitoksen ja Kelan tarvitsemat tiedot takautuvan eläkkeen maksamista varten välitetään lomakkeella EV 25 "regressi- ja perimisilmoitus". Lomake on liitteenä.

Lomakkeen kohta I on kansaneläkelain 45 §:n 2 momentin mukainen ilmoitus (regressi-ilmoitus). Jos Kela regressi-ilmoituksen antamisen jälkeen myöntää samalle eläkkeensaajalle uudella väliaikaisella päätöksellä toisen eläkkeen osan, se ei lähetä uutta ilmoitusta. Yksi regressi-ilmoitus kattaa kaikki Kelan väliaikaisesti eri aikoina myöntämät etuudet.

Kela lähettää ilmoituksen suoraan jokaiselle eläkelaitokselle, jonka päätöksestä on valitettu.

Lomakkeen kohdassa II työeläkelaitos ilmoittaa valituksenalaisen päätöksen muuttumisesta, lainvoimaiseksi tulosta tai peruuttamisesta. Kukin regressi-ilmoituksen saanut eläkelaitos vastaa omalta osaltaan ilmoitukseen. Vastaus on annettava aina, jotta Kela voi antaa lopullisen päätöksen.

Lomakkeen kohta III on perimisilmoitus. Siinä Kela ilmoittaa liikaa maksetun, kyseiseltä työeläkelaitokselta perittävän määrän.

3. Menettely Kansaneläkelaitoksessa

Kela harkitsee etuuden maksamista väliaikaisella päätöksellä silloin, kun työeläkehakemus on hylätty tai työeläkelaitos on myöntänyt osaeläkkeen. Käytännössä lisäedellytyksenä on, että Kelan väliaikaisesti maksamalla etuudella on hakijalle taloudellista merkitystä.

Työeläkepäättöksen muutoksenhakuajan loppuunkuluttua Kela em. tapauksissa puhelimitse tarkistaa päätöksen antaneesta eläkelaitoksesta tai muutoksenhakuviranomaiselta, onko päätökseen haettu muutosta. Jos muutosta on haettu, Kela voi ryhtyä väliaikaisesti maksamaan etuutta.

Kun Kela saa tiedon työeläkkeen myöntämisestä (muun kuin osa-eläkkeen), se antaa lopullisen päätöksen tuulosidonnaisista osista. Päätöksen lainvoimaisuutta ja mahdollista eläkkeen määrää koskevan valituksen viereilläöoloa Kela ei erikseen tarkista. Takautuvan työeläkkeen maksaminen Kelalle voi kuitenkin näissäkin tapauksissa tulla kysymykseen, jos Kela on ennen päätöksensä antamista saanut tiedon valituksesta - esim. valituskirjelmä eläkkeen määrästä laaditaan paikallistoimistossa.

Kun Kela ryhtyy väliaikaisesti maksamaan etuutta, se lähettää regressi-ilmoituksen työeläkelaitokselle.

4. Työeläkelaitoksen vastaus regressi-ilmoitukseen

Muutoshakemus hylätään

Kun eläkelautakunta tai valtiokonttorin oikaisulautakunta on hylännyt muutoshakemuksen (hylkäys pysyy hylkäyksenä, osaeläke osaeläkkeenä, myönnetyn eläkkeen määrä ei muutu), työeläkelaitos ilmoittaa siitä Kelalle. Ilmoitus annetaan vasta sen jälkeen, kun on varmistettu, että päätös jää lainvoimaiseksi. Vakuutusoikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä eläkelaitos ilmoittaa heti, kun on saanut siitä tiedon.

Muutoksenhaku peruutetaan

Jos muutoksenhaku peruutetaan ja valituksenalainen päätös pysyy ennallaan, eläkelaitos ilmoittaa peruuttamisesta välittömästi Kelalle.

Eläkkeenhakija saattaa peruuttaa valituksensa siitä syystä, että eläkelaitos uuden selvityksen perusteella on päättänyt myöntämään eläkkeen, jonka on aikaisemmin hylännyt. Takautuva eläke maksetaan tällöin Kelalle. Työeläkelaitoksen menettely näissä tilanteissa on selostettu seuraavassa kohdassa.

Valituksenalainen päätös muuttuu

Päätöksen katsotaan muuttuvan muutoksenhaun johdosta, jos muutoksenhakuaste itse muuttaa sitä tai jos asia palautetaan eläkelaitokselle uudelleen käsiteltäväksi ja eläkelaitos palautuksen jälkeen antaa aikaisemmasta poikkeavan päätöksen.

Kun päätös valituksen johdosta muuttuu (hylkäys muuttuu myönnöksi, osaeläke muuttuu täydeksi eläkkeeksi, myönnetyn eläkkeen määrä muuttuu), eläkelaitos ilmoittaa siitä välittömästi Kelalle lomakkeella EV 25. Eläkkeen määrästä Kela saa tiedon eläkelaitoksen antaessa normaalin eläketapahtumailmoituksen Etk:n välityksellä.

Väliaikainen päätös muutoksenhaun ollessa vireillä

Eläkelaitos voi muutoksenhaun ollessa vireillä, esim. lisäselvityksiä saatuaan, ryhtyä väliaikaisella päätöksellä maksamaan eläkettä. Myös tällöin takautuva eläke maksetaan Kelalle, jos työeläkelaitos on saanut Kelan regressi-ilmoituksen.

Tiedot välitetään samoin kuin lopullisesta päätöksestä.

Jos eläke lopullisella päätöksellä tulee myönnettäväksi suurempana tai aikaisemmasta ajankohdasta, kuin mistä eläkettä väliaikaisen päätöksen perusteella on jo maksettu Kelalle, työeläkelaitos selvittää ennen takautuvan erän maksamista siitä Kelalle tulevan osuuden.

5. Takautuvan työeläkkeen pidättäminen

Jos eläkelaitos valitustapauksessa on saanut Kelan regressi-ilmoituksen kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää, takautuva eläke pidätetään. Se voidaan maksaa vasta, kun Kelalta on saatu perimisasi ilmoitus.

Eläke pidätetään paitsi varsinaiselta takautuvalta ajalta (siitä lukien, kun kansaneläkettä on myönnetty väliaikaisesti), myös työeläkepäätöksen antamiskuukaudelta ja sitä seuraavalta kalenterikuukaudelta. Maksun alkamisajaksi tulee siten päätöksen antamiskuukautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 1. päivä. Näin varmistetaan, että Kela ehtii kaikissa tapauksissa hoitaa maksatusjärjestelyt, niin ettei työeläkettä ja liian suurta kansaneläkettä makseta samanaikaisesti.

Käytännössä Kela kuitenkin voi kansaneläkkeen maksupäivästä riippuen saada eläkkeensä uudelleen laskettua ja pantua maksuun jo edellä mainittua aikaisemmasta ajankohdasta. Tästä syystä on suositeltavaa, että eläkelaitos ennen eläkepäätöksen antamista tiedustelee Kelasta puhelimitse kussakin tapauksessa erikseen käytännössä lyhimmän pidätysajan. Tällöin eläkkeenhakijallekaan ei jouduta ilmoittamaan tarpeettoman pitkää takautuvan eläkkeen pidätysaikaa.

Kiireellisissä tapauksissa työeläkelaitos voi tiedustella puhelimitse myös Kelalle maksettavaksi tulevan eläkkeen määrän. Perimisasi ilmoituksen Kela tällöinkin lähettää erikseen lomakkeella EV 25.

6. Perimisasi ilmoitus ja eläkkeen maksaminen Kelalle

Kun Kela on saanut työeläkkeen myönnöstä ja määrästä tiedot ja laskenut liikamaksun määrän, se lähettää työeläkelaitokselle perimisasi ilmoituksen (lomakkeen EV 25 III-kohta) tai ilmoittaa, että vaatimus raukeaa. Eläkelaitokselta perittävää liikamaksua määrätessään Kela ottaa huomioon toiselta eläkelaitokselta mahdollisesti jo saadun osuuden liikamaksusta.

Kun työeläke maksetaan Kelalle ennen kansaneläkkeen liikamaksun verotusvuoden heinäkuun loppua, Kela perii

kansaneläkkeen nettomääräisenä. Kun perintä tai maksu tapahtuu mainitun ajankohdan jälkeen, Kela perii kansaneläkkeen bruttomäärän. Jos kansaneläkettä on maksettu väliaikaisesti useamman vuoden aikana, osa liikamaksusta voi tulla perittäväksi bruttona, osa netto-
na. Jos perittävä liikamaksu tai osa siitä on ilmoitettu nettomääräisenä, mutta työeläkelaitos ei ole suorittanut maksua Kelan lomakkeessa ilmoittamaan päivään mennessä, työeläkelaitoksen on pyydettävä uusi laskelma (perittävän liikamaksun tai sen osan bruttomäärästä).

Kelan ilmoittama liikamaksun netto- tai bruttomäärä maksetaan aina työeläkkeen nettomäärästä, siis ennakonpidätyksen suorittamisen jälkeen.

Kelalle maksettavalle eläkkeen osalle ei makseta viivästykorotusta. Eläkkeensaajalle maksettavalle takautuvalle eläkkeelle korotus lasketaan samoin kuin tapauksessa, jossa osa eläkkeestä maksetaan työttömyyspäivärahan maksajalle.

7. Vaikutukset eläketapahtumailmoituksiin

Jos eläkelaitos on saanut Kelan regressi-ilmoituksen, on eläkkeen myönnöstä annettavaan eläketapahtumailmoitukseen merkittävä maksun alkamisaika ruutuun 82. Ruutu 82 voi siten tulla täytettäväksi myös vanhuus- ja perhe-eläkkeissä.

Maksun alkamisajaksi merkitään joko päätöksen antopäivää seuraavan toisen kalenterikuukauden 1. päivä tai sitä aikaisempi päivä, josta on Kelan kanssa erikseen sovittu. Työkyvyttömyyseläkkeisiin ei siis merkitä SV-pidätyksen mukaista maksun alkamisaikaa.

ELÄKETURVAKESKUS

Juhani Särkänni   *Matti K.*

LIITTEET

Työeläkkeen maksatuksen ensisijaisuusjärjestys
Lomake EV 25

LIITE 1

TYÖELÄKKEEN MAKSATUKSEN ENSISIJAISUUSJÄRJESTYS

Kun työeläkettä joudutaan maksamaan muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen, noudatetaan maksatuksessa seuraavaa ensisijaisuusjärjestystä:

1. Sairausvakuutusrahasto (TEL 4 d § 4 mom.)
2. YEL- ja MYEL-vakuutusmaksupidätykset (YEL 12 § 5 mom. ja MYEL 12 § 4 mom.)
3. Työnantaja (TEL 19 c §)
4. Työttömyyskassa / sosiaalivakuutustoimikunta (TEL 19 a § 3 ja 4 mom.)
5. Kansaneläkevakuutusrahasto (TEL 19 a § 5 mom.)
6. Sosiaalilautakunta, ehdottomat perusteet: SosHL 29 ja 38 §, LSL 46 §, PäihdL 8 § (TEL 19 a § 2 mom.)
7. Ulosmittaus (UL 4 luku 7 b §)
8. Sosiaalilautakunta, harkinnanvaraiset perusteet (TEL 19 a § 2 mom.)
9. Edunvalvojat, valtakirjat (TEL 19 b § 2 mom.)

Vastaanottaja

Vastaanottaja (palautus)

Kansaneläkelaitos
Eläkeosasto
PL 78
00381 HELSINKI

I KANSANELÄKELAIN 45 §:N 2 MOMENTIN MUKAINEN ILMOITUS

Eläkkeensaajan sukunimi ja etunimet		Henkilötunnus
Eläke myönnetty/tarkistettu väliaikaisella päätöksellä / 19 alkaen		
Myönnetty etuus (etuuden määrä ilmoitettu alkamisajankohdan tasossa)		
☐ Lisäosa	mk/kk	☐ Asumistuki
☐ Kintamäso- tilaseläke	mk/kk	☐ Ylimääräinen rintamalisä
Paikka ja aika		Allekirjoitus
Tiedustelu: Kansaneläkelaitoksen eläkeosasto puh. (90) 4343313		

II ILMOITUS TYÖELÄKEPÄÄTÖKSESTÄ/KORVAUSPÄÄTÖKSESTÄ

☐ Muutoshakemus hylätty, päätös on lainvoimainen.	☐ Muutoksenhaku peruutettu	/ 19
☐ Päätöstä on muutettu. Takautuvaa eläkettä maksetaan / 19 alkaen. Eläkkeen määrä ilmoitetaan eläketahtumakortilla / korvauspäätöksellä.		
☐ Väliaikainen päätös / 19		
Paikka ja aika		Allekirjoitus
Tiedustelut (nimi ja puhelinnumero):		

III PERIMISILMOITUS

☐ Takautuva eläke peritään alla olevan laskelman mukaisesti. Jos maksua ei ole suoritettu / 19 mennessä, pyydettyä uusi laskelma.	☐ Vaatimus raukeaa. Takautuva eläke voidaan maksaa kokonaan eläkkeensaajalle.			
Aika, jolta peritään	Kuukausien lukumäärä	Perittävä liikamaksu Brutto mk/kk	Netto mk/kk	Yhteensä mk
Perittävä määrä maksetaan Kansaneläkelaitoksen postisiirtotilille 6500-3				Maksettava määrä yhteensä mk
Paikka ja aika		Allekirjoitus		
Tiedustelut: Kansaneläkelaitoksen eläkeosasto puh. (90) 4343313				